

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

İlahiyat Fakültesi

Ders İzlenesi

Ders Kodu : 181118052-181138036
Ders Adı : Türk Cumhuriyetleri Tarihi

Öğretim Elemanı : Doç. Dr. İsmail METİN
E-Posta : ismail.metin@ogu.edu.tr
Görüşme Gün ve Saatleri : Salı, 14.00, Perşembe, 14.00
Ofis : İlahiyat Fakültesi 2. Kat- 224

Ders Hakkında
Dönem : 2024-2025 Bahar Dönemi
Gün ve Saat : Çarşamba 10.00-11.30, Perşembe 15.00-16.30 (İÖ)
Kredi/AKTS : 2/3
Eğitim Dili : Türkçe
Öğretim Türü : Yüz yüze
Derslik : Derslik 10-17
Ders Türü : Seçmeli

Önkoşul Dersleri

Dersin İçeriği ve Amacı

İçerik: Yeni Türk Cumhuriyetlerinin Siyasi ve Sosyal Tarihi, Dini Yapısı, Güncel Durumu ve Türkiye ile İlişkileri.
Amacı: Türk Cumhuriyetleri Tarihinin amacı, öğrenciye Türk dünyasının önemli bir kısmını teşkil eden yeni Türk cumhuriyetlerinin siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel yapısı hakkında bilgi vermek; bu bağlamda Yeni Türk cumhuriyetleri ile Türkiye arasında bölgesel boyutta sosyal, kültürel ve ekonomik işbirliği imkânlarını göstermektir.

Dersin Öğrenim Çıktıları

Dersin Öğrenim Çıktıları		Yeterlilik Türü (Bilgi/Beceri/Yetkinlik)	Ölçme Yöntemleri**
1	Türk Cumhuriyetlerinin Siyasi ve Sosyal Tarihi hakkında bilgi sahibi olur.	Bilgi	Ödev-Sınav
2	Türk Cumhuriyetlerinin Dini Yapısı ve Güncel Durumu hakkında bilgi sahibi olur.	Bilgi	Ödev-Sınav
3	Türk Cumhuriyetlerinin Türkiye ile İlişkileri hakkında bilgi sahibi olur.	Yetkinlik	Ödev-Sözlü
4	Azerbaycan 'ın Sosyal, Siyasi ve Kültürel Tarihi, Azerbaycan hakkında din, kültür, siyasi ve sosyal yönden genel bilgi.	Yetkinlik	Ödev-Sınav
5	Kazakistan'ın hakkında din, kültür, siyasi ve sosyal yönden genel bilgi.	Bilgi	Ödev-Sınav
6	Kırgızistan 'ın Sosyal, Siyasi ve Kültürel Tarihi. Kırgızistan hakkında din, kültür, siyasi ve sosyal yönden genel bilgi.	Bilgi	Ödev-Sözlü
7	Özbekistan 'ın Sosyal, Siyasi ve Kültürel Tarihi. Özbekistan hakkında din, kültür, siyasi ve sosyal yönden genel bilgi.	Beceri	Ödev-Sınav
8	Buhara, Semerkand ve Taşkent ve Türk Tarihindeki Önemi	Bilgi	Ödev-Sınav
9	Türkmenistan hakkında din, kültür, siyasi ve sosyal yönden genel bilgi.	Yetkinlik	Ödev-Sözlü
10	Yeni Türk Cumhuriyetlerinin Türkiye İle İlişkileri. Türk Devletler Teşkilatı hakkında bilgi sahibi olur.	Beceri	Ödev-Sınav

**Sınav, Sözlü Sınav, Ödev, Rapor, Makale İnceleme, Sunum, Proje vb.

Ders Kaynakları:

Temel Ders Kitapları:

1. Saadettin Gömeç, *Türk Cumhuriyetleri ve Toplulukları Tarihi*, Ankara: Akçağ Yayınları, 2015, 592 s.
2. Mehmet Saray, *Yeni Türk Cumhuriyetleri Tarihi*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1999, 439 s.
3. Kendi notlarım (PDF)

Yardımcı Kaynaklar:

1. Elizabeth E. Bacon, *Esir Orta Asya*, Çev. T. Say, İstanbul: Tercüman Yay.,
2. Zeki Velidi Toğan, *Bugünkü Türk İli (Türkistan) ve Yakın Tarihi*, İstanbul 1981.
3. Shirin Akiner, *Sovyet Müslümanları*, Çev. T. Buzpınar, A. Mutlu, İstanbul 1995.
4. Nadir Devlet, *Çağdaş Türkîler*, Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi, Ek Cilt, İstanbul 1993.
5. Seyfettin Erşahin, *Türkistan'da İslam ve Müslümanlar-Sovyet Dönemi*, Ankara Ü. İlahiyat Vakfı Yay., Ankara 1999.
6. Seyfettin Erşahin, *Kırgızlar ve İslamiyet*, Ankara 1999.
7. Atilla Artam, *Türk Cumhuriyetlerinin Sosyo Ekonomik Analizleri ve Türkiye İlişkileri*, İstanbul: 1993.

Ders Politikaları:

- **Ders Süresi ve İşleyişi:** Ders toplamda bir buçuk saat sürecektir ve tek blok halinde işlenecek şekilde planlanmıştır.
- **Dijital Araçların Kullanımı:** Ders sırasında cep telefonu, tablet, dizüstü bilgisayar, ses kaydedici, kamera, video kamera vb. kişisel elektronik/dijital cihazlarla dersin herhangi bir bölümünü kaydedemezsiniz.
- **Devam Durumu:** Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği 16. Madde gereği “Öğrenci, teorik ders çalışmalarının %70’ine, laboratuvar ve uygulama çalışmalarının %80’ine devam etmek zorundadır. Öğrencilerin derslere devamları, dersi veren öğretim elemanı tarafından izlenir. İlgili yönetim kurulu ile görevlendirilen öğrenciler, izinli sayılır. Sağlık raporu, derslere devam yükümlülüğünü kaldırmaz.” Dersi DZ notu dışında tekrar etmek zorunda olan öğrencilerin devam zorunluluğu bulunmamaktadır.
- **Öğrenci Merkezli Öğrenme:** Ders, öğrenci merkezli bir yaklaşımla yürütülecektir. Bu kapsamda öğrencilerin aktif katılımı desteklenecek, öğrenme sürecine dair sorumluluk almaları beklenenecek ve ders sürecine dair geri bildirimleri alınacaktır.
- **Engelli Öğrenci Desteği:** Sizin için engel oluşturabilecek durumlarla (görme, işitme vb.) ilgili olarak doğrudan benimle iletişime geçebilirsiniz. Bunun yanı sıra, engelli öğrencilerimizin karşılaşıcağı zorlukları en aza indirmek ve engelleri ortadan kaldırmak amacıyla bir Engelli Öğrenci Birimi bulunmaktadır. Durumunuzla ilgili olarak bu birimle iletişim kurmalısınız.
- **Sözlü ve Yazılı İletişim Etiği:** Sınıf tartışmaları sırasında birbirinize saygı göstererek ve nefret söylemi kullanmadan yorumlar yapabilirsiniz. Yazılı iletişimde de bu kurallara uymanız, kopya çekme ve intihal konusunda son derece hassas olmanız gerekmektedir. Sunumlarınızda veya yazılı ödevlerinizde herhangi bir kaynağı kullanırken yazarları ve web materyallerini referans göstermeyi unutmayın.
- **Grup Çalışmaları ve Ekip Çalışması Etiği:** Grup çalışmaları sırasında tüm öğrencilerin eşit katılım göstermesi ve iş birliği içinde çalışması beklenmektedir. Grup içinde herhangi bir anlaşmazlık yaşanması durumunda, bu anlaşmazlık öncelikle grup üyeleri arasında çözülmeye çalışılmalıdır. Eğer sorun çözülemezse, durum derhal öğretim elemanına bildirilmelidir. Anlaşmazlıkların çözülmemesi ve grup çalışmasının sekteye uğraması durumunda, tüm grup üyelerinin notlarında belirli bir oranda kesinti yapılabilir. Bu tür durumlar, grup üyelerinin sorumluluk paylaşımı ve iş birliği becerileri doğrultusunda değerlendirilecektir.
- **Ödev Teslimi:** Özellikle vize sonrası ek puan talebinde bulunan öğrenciler için ekstra ödev seçenekleri sunulabilir.

Haftalık Ders İçeriği

Hafta	Konu Başlığı	İlgili Kaynaklar	Öğrenci İř Yüğü
03-07 Şubat	-Dersin Tanıtımı -Dersin Amaçlarının Tanıtımı -Türk Adının Anlam ve Kökeni, Rusların Türk Bölgelerini İşgali	Ders Notlarını (PDF) ve ilgili kitaplar/makaleler	Öđrencilere verilen ödevlerin ve ders anlatımlarının takibi
10-14 Şubat	<u>Azerbaycan</u> 'ın Sosyal, Siyasi ve Kültürel Tarihi, Azerbaycan hakkında din, kültür, siyasi ve sosyal yönden genel bilgi.	Ders Notlarını (PDF) ve ilgili kaynaklar/makaleler	Öđrencilere verilen ödevlerin ve ders anlatımlarının takibi
17-21 Şubat	<u>Kazakistan</u> 'ın Sosyal, Siyasi ve Kültürel Tarihi. Kazakistan'ın hakkında din, kültür, siyasi ve sosyal yönden genel bilgi.	Ders Notlarını (PDF) Ve ilgili kaynaklar/makaleler	Öđrencilere verilen ödevlerin ve ders anlatımlarının takibi
24-28 Şubat	<u>Kırgızistan</u> 'ın Sosyal, Siyasi ve Kültürel Tarihi. Kırgızistan hakkında din, kültür, siyasi ve sosyal yönden genel bilgi.	Ders Notlarını (PDF) Ve ilgili kaynaklar/makaleler	Öđrencilere verilen ödevlerin ve ders anlatımlarının takibi
03-07 Mart	<u>Özbekistan</u> 'ın Sosyal, Siyasi ve Kültürel Tarihi. Özbekistan hakkında din, kültür, siyasi ve sosyal yönden genel bilgi.	Ders Notlarını (PDF) Ve ilgili kaynaklar/makaleler	Öđrencilere verilen ödevlerin ve ders anlatımlarının takibi
10-14 Mart	<u>Buhara, Semerkand ve Taşkent</u> ve Türk Tarihindeki Önemi	Ders Notlarını (PDF) Ve ilgili kaynaklar/makaleler	Öđrencilere verilen ödevlerin ve ders anlatımlarının takibi
17-21 Mart	<u>Türkmenistan</u> 'ın Sosyal, Siyasi ve Kültürel Tarihi. Türkmenistan hakkında din, kültür, siyasi ve sosyal yönden genel bilgi.	Ders Notlarını (PDF) Ve ilgili kaynaklar/makaleler	Öđrencilere verilen ödevlerin ve ders anlatımlarının takibi
24-28 Mart	Arasnav Haftası		
31 Mart-04 Nisan	<u>Tacikistan</u> 'ın Sosyal, Siyasi ve Kültürel Tarihi	Ders Notlarını (PDF) Ve ilgili kaynaklar/makaleler	Öđrencilere verilen ödevlerin ve ders anlatımlarının takibi
07-11 Nisan	1-Özerk Türk Cumhuriyetleri: Altay, Başkurdistan , Çuvasistan, Dađistan , Gagauz, Hakas , Kabardey-Balkar, Karaçay- Çerkes	Ders Notlarını (PDF) Ve ilgili kaynaklar/makaleler	Öđrencilere verilen ödevlerin ve ders anlatımlarının takibi
14-18 Nisan	2-Özerk Türk Cumhuriyetleri: Kırım, Saha, Tataristan, Tuva, Karakalpak, Nahcivan, Dođu Türkistan Türkleri	Ders Notlarını (PDF) Ve ilgili kaynaklar/makaleler	Öđrencilere verilen ödevlerin ve ders anlatımlarının takibi
21-25 Nisan	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti- KKTC'nin Sosyal, Siyasi ve Kültürel Tarihi	Ders Notlarını (PDF) Ve ilgili kaynaklar/makaleler	Öđrencilere verilen ödevlerin ve ders anlatımlarının takibi
28 Nisan-02 Mayıs	Orta Asya'da İşlam, Türk Cumhuriyetlerinde Dini Yapı, Radikalizm ve Misyonerlik Faaliyetleri	Ders Notlarını (PDF) Ve ilgili kaynaklar/makaleler	Öđrencilere verilen ödevlerin ve ders anlatımlarının takibi
05-09 Mayıs	Yeni Türk Cumhuriyetlerinin İşlam Dünyası İle İlişkileri	Ders Notlarını (PDF) Ve ilgili kaynaklar	Öđrencilere verilen ödevlerin ve ders anlatımlarının takibi
12-16 Mayıs	Yeni Türk Cumhuriyetlerinin Türkiye İle İlişkileri. Türk Devletler Teşkilatı	Ders Notlarını (PDF) ve ilgili kaynaklar	Öđrencilere verilen ödevlerin ve ders anlatımlarının takibi
20-30 Mayıs	Final Haftası		

Ders Değerlendirme

Değerlendirme Türü	Açıklama	%
Ara Sınav	Ara sınav ilk yedi haftada işlenen konuları kapsayacaktır. Ara sınav, 25 sorudan oluşan test ve/veya klasik bir arada olacak şekilde planlanmıştır.	20
Ödev	Gruplandırmalar şeklinde verilen ödevler ve ders anlatımlarında öğrencilerin kendi anlatım, yorum ve çıkarımları değerlendirilecektir.	20
Final	Final sınavı ara sınavdan final haftasına kadar işlenen konulardan yapılacaktır. Final sınavı 25 sorudan oluşan test ve/veya klasik bir arada olacak şekilde planlanmıştır.	60
Bütünleme	Bütünleme, final sınavının telafisi mahiyetinde olacak fakat klasik tarzda bir sınav yapılacaktır. Sınav beş sorudan oluşacaktır.	
Toplam		100

Harf Notu

AA: 85 / BA: 75 / BB: 70 / CB: 65 / CC: 60 / DC: 55 / DD: 50

AKTS - İş Yüğü Tablosu

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Ders Süresi (Sınav Haftası Dahil Haftalık Toplam Ders Saati)	14	2	28
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Tekrar, Pekiştirme, Ön Çalışma vb.)	14	2	28
Ödev			
Kısa Sınav			
Kısa Sınav Hazırlık			
Sözlü Sınav	1	8	8
Sözlü Sınav Hazırlık			
Rapor (Hazırlık ve Sunum Süresi Dahil)			
Proje (Hazırlık ve Sunum Süresi Dahil)			
Sunum (Hazırlık Süresi Dahil)			
Ara Sınav	1	1	1
Ara Sınav Hazırlık	1	10	10
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	1	1
Yarıyıl Sonu Sınavı Hazırlık	1	15	15
	Toplam İş Yüğü		91
	Toplam İş Yüğü / 30		3,03
	Dersin AKTS Kredisi		3